

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували* С. Горова, Т. Гранчак, О. Пестрецова, Ю. Половинчак. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbu.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 12
(17 лютого 2011 р.)**

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	3
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	12
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	19
ПОЛІТИКА.....	31
ЕКОНОМІКА.....	33

КИЇВ 2011

У ЦЕНТРИ УВАГИ

У Харкові під головуванням В. Януковича відбулося розширене засідання регіонального комітету з економічних реформ

Під головуванням Президента України у Харкові відбулося розширене засідання Харківського регіонального комітету з економічних реформ.

Розпочинаючи засідання Харківського регіонального комітету з економічних реформ, глава держави відзначив, що не випадково прибув на Слобожанщину, до Харкова. «Наша аерокосмічна галузь потребує, як і багато інших напрямків, модернізації та реформування», – сказав Президент, підкресливши, що Харків – мозковий центр ракетної галузі не лише в Україні, а й далеко за її межами.

Зважаючи на це, необхідно вирішувати, як перебудувати цю галузь, зробити її дійсно світовим лідером. «Важливо, щоб ми створили такі умови, щоб підростало нове покоління будівельників супутників, космічних кораблів, ракетних комплексів, ракет... Зараз ми приділимо цьому питанню більше уваги. Треба зробити власний найсучасніший ракетний комплекс, і ми це зробимо», – сказав глава держави.

«Вирішення багатьох проблем буде пов'язане саме з інноваційним розвитком нашої країни», – переконаний Президент. Створення умов для втілення інноваційних проектів, збільшення технологічних циклів переробки різної сировини, яку має Україна, розширення внутрішнього ринку споживання за рахунок розвитку машинобудівного комплексу В. Янукович вважає головними завданнями сьогодення.

Чинна влада на перше місце ставить саме інвестиційний розвиток держави. «Якщо є інвестиційна програма, йде модернізація, то це означає, що ми будемо укріплювати нашу конкурентноспроможність... Частка виробництва продукту буде зростати, а значить покращуватиметься фінансовий результат», – переконаний В. Янукович.

Глава держави також впевнений, що Україна зможе покращити нинішні показники ВВП, і вже в найближчому майбутньому зможе збільшувати його щорічно мінімум на 100 млрд грн, щоб у 2012 р. «1 трлн 300 млрд грн ми реально могли досягти».

За словами Президента, досягти цієї мети можна буде «тільки завдяки високому рівню організації цього процесу, оптимальному використанню всіх наявних ресурсів, які є в Україні».

На думку глави держави, 2011 р. для суспільства «буде дуже важким», зазначивши, що важким тягарем, зокрема, є процес повернення державних боргів. «Ми повинні віддати цього року близько 80 млрд боргів», – зауважив Президент.

В. Янукович розповів присутнім про продовження реформ в Україні. До кінця

2011 року вони здійснюватимуться в Україні у 21 напрямку життєдіяльності держави. «Тільки комплексний підхід у будь-якій справі дає серйозний результат», – упевнений Президент.

«Минулі п'ять років фактично була втрачена вертикаль влади. Але вони пройшли. Зараз прийшов новий час – час змін. Він важкий. Тож треба набратися терпіння, щоб ті механізми, які ми закладаємо, запрацювали», – сказав Президент.

У цьому контексті глава держави відзначив, що приїхав до Харкова саме для обговорення організації процесу реформування, «що ми будемо робити, як Харківщина буде розвиватися».

В. Янукович підкреслив, що жоден регіон країни не буде стояти осторонь. «Очікую, щоб Харків задавав тон країні у цьому», – резюмував Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 15.02*).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Ю. Половинчак, канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Земельні перспективи

Згідно чинного законодавства, з початку 2012 р., якщо до того часу будуть ухвалені закони про ринок земель та про земельний кадастр, в Україні припинить дію мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення. Проте, як повідомляють у Державній агенції земельних ресурсів, навіть за умови прийняття основних документів, продаж сільгоспземель буде відстрочений, швидше за все, ще на рік.

Запровадження в Україні ринку земель сільськогосподарського призначення, фактично їх вільної купівлі-продажу, належить до найбільш дискусійних і заполітизованих подій: очікування її настільки ж сильні, як і страхи, пов'язані з нею.

Міністерство економіки України виступає за зняття законодавчих обмежень на купівлю-продаж землі, а також за створення прозорого земельного ринку. «У разі відсутності інвестицій і подальшої тінізації ринку землі може виникнути загроза стагнації сільського господарства і буде поставлено на карту продовольчу безпеку країни», – вважає голова Держземагентства І. Лисенко.

Прибічники відміни мораторію на продаж земель сільгосппризначення і серед аграріїв, і серед експертів наголошують на тому, що приватна власність на землю стимулюватиме ефективно її використання, створить можливості для інтенсифікації землеробства завдяки активізації довгострокових інвестицій у відновлення земельних ресурсів та налагодження якісної сівозміни. Як наголошує

директор консалтингового агентства «ПроАгро» М. Верницький, зараз землю орендують у середньому на 5 років, відповідно, землю часто «видоюють», не маючи впевненості у тому, що оренду буде продовжено. Заборона купівлі-продажу земель сільськогосподарського призначення деформує природу приватної власності на землю: власник не може використовувати землю як інструмент залучення кредитів та інвестицій. Володіння землею на правах приватної власності для аграріїв – це можливість залучення кредитів під заставу землі. Окрім цього, земля, внесена до статутного фонду компанії, підвищуватиме її привабливість для інвесторів, збільшуватиме капіталізацію і підвищуватиме привабливість компаній на IPO.

Водночас і ризиків – як надуманих (з політичних чи інших міркувань), так і реальних, пов'язаних із перетворенням сільськогосподарських земель на товар, – достатньо. Найчастіше висловлюються побоювання щодо «формування нового поміщицького класу», не виключено, що іноземного за походженням; відчуження селянами земельних ділянок сільськогосподарського призначення за ціною, істотно нижчою від економічно обґрунтованої; неконтрольованої зміни цільового призначення та урбанізації сільськогосподарських земель. Наслідки, попереджають противники вільного продажу земель сільгосппризначення, можуть виявитися надзвичайно серйозними: пролетаризація сільського населення, можливість значного здорожчання продуктів харчування в країні, погіршення екологічного стану довкілля. Тож врахування обґрунтованих застережень, висловлюваних експертами, необхідне, щоб мінімізувати можливі негативні наслідки реалізації земельної реформи.

Зняття мораторію на продаж землі готується давно: за останні п'ять років його скасування відкладалося вже двічі. Проте нині влада взялася за земельну реформу впритул: вже в березні цього року, як повідомив міністр аграрної політики України М. Присяжнюк, у Верховній Раді відбудуться парламентські слухання щодо впровадження ринку землі сільськогосподарського призначення. За словами міністра, наразі напрацьовано 5 основних законопроектів, спрямованих на узгодження з профільними міністерствами: «Про ринок земель», «Про земельний кадастр», «Про збереження і дотримання родючості ґрунтів» та «Про консолідацію земель» і «Про зонування земель». У відомстві розраховують, що ці законопроекти будуть розглянуті єдиним пакетом.

З першим із законопроектів – «Про ринок земель» можна ознайомитись на сайті Державного агентства земельних ресурсів України, його ухвалення Верховною Радою чиновники прогнозують вже у першому кварталі 2011 р.

Згідно розробленого законопроекту, продаж землі відбуватиметься на основі аукціонів та конкурсів, пріоритетне право купівлі матимуть земельні орендарі, власники сусідніх ділянок та держава, а саме спеціалізоване підприємство, яке купуватиме поля у тих, хто ними не користується, та здаватиме в оренду.

На думку розробників, законопроект нівелює усі потенційні небезпеки, на які раніше вказували представники різних політичних сил. Найбільш обговорювана у

цьому контексті новація – заборона на продаж землі іноземцям. У законопроекті передбачено, що право на купівлю земель сільгосппризначення отримають лише громадяни України, юридичні особи, засновані згідно законодавства України, держава в особі спеціалізованої установи або територіальні громади в особі відповідних органів місцевого самоврядування. Іноземні громадяни, особи без громадянства, підприємства, засновані за участю іноземних фізичних і юридичних осіб, іноземні юридичні особи та іноземні держави не зможуть купувати у власність землі сільськогосподарського призначення. Земельні ділянки, придбані негромадянами України у власність раніше, підлягатимуть відчуженню впродовж одного року з дати придбання, у іншому випадку – будуть примусово виставлені на земельні торги.

Резони, якими керувалися автори законопроекту, наполягаючи на названій нормі, – очевидні: вона покликана забезпечити прозорість права власності на земельну ділянку, не допустити скуповування земель сільськогосподарського призначення фінансово-промисловими групами.

Водночас говорити про те, що запровадження цієї норми знімає з порядку денного причини для занепокоєння зацікавлених сторін, зарано. Серед застережень противників законопроекту – припущення про те, що його автори діяли в інтересах «українських латифундистів», мовляв, «первинний ринок – тільки для своїх». Песимісти не виключають також, що норма про заборону первинного продажу іноземцям має на меті отримання прибутку «деякими близькими до влади підприємцями» від перепродажу землі профільним іноземним компаніям пізніше.

Водночас висловлюється і думка про те, що норма закону про ринок земель в Україні, що забороняє продаж сільгоспземель іноземцям, ударить по інтересах, оскільки селян, які бажають продати земельні ділянки, набагато більше, ніж тих українців, які бажають і можуть придбати землю. Таким чином, вартість землі істотно знизиться. Поряд з цим висловлюється думка, що обмеження прав іноземців на придбання землі знизить і перспективи інвестицій у аграрний сектор.

Очевидно, можливість спекуляції належить до найбільш очікуваних ризиків, пов'язаних із запуском ринку земель – він врахований і розробниками законопроекту. Держземагентство в рамках боротьби із «спекулянтами» також ініціювало зміни до закону про державне мито, які передбачають введення значних податків у випадку швидкого перепродажу земельного наділу: якщо операції купівлі і наступного продажу землі відбуваються протягом року, доведеться сплатити 100 % її нормативної грошової оцінки. Йдеться про номінальну ціну, яку встановлюватиме держава – поки що вона становить 12 тис. грн за гектар, проте обговорюється рівень 25 тис. грн за га. «Процес збільшення нормативної грошової оцінки землі вже почався. Вона буде десь у два рази більша, ніж на сьогодні», – обіцяє заступник голови Держземагенції М. Калюжний.

Загалом законопроект передбачає збільшення ставок державного мита на перепродаж земельних ділянок сільськогосподарського призначення протягом

5 років – від 60 до вже згаданих 100 % вартості землі. За рахунок збільшення мита при перепродажу земельних ділянок передбачається запобігти спекуляції, коли значні площі сільгоспземель скуповуються фінансовими спекулянтами з метою їх подальшого перепродажу за вищою ціною. Проте серед аграріїв поширена думка, що митні заходи боротьби із спекуляціями – надмірність, адже у проекті водночас запроваджується обмеження на 10 років щодо зміни цільового призначення земельних ділянок. Отже, «драконівські ставки державного мита», як їх характеризують фермери, можуть, за їх переконанням, загнати ринок знову «в тінь».

Водночас деякі експерти, посилаючись на світовий досвід, пропонують виписати обмеження щодо купівлі землі жорсткіше, ніж це зроблено у законі. Ідея про «привілейоване» становище орендарів, закладена в нормах законопроекту, безумовно, є прогресивною, оскільки взята з позитивного досвіду країн Європи, переконані вони. Водночас законопроект повинен, в першу чергу, захищати орендарів, які дійсно працюють на землі і створити механізм, який не дозволить узаконити тіньові схеми для отримання у власність земель сільгосппризначення людям, що безпосередньо не пов'язані із сільським господарством. Тобто, для права купувати землю, українського громадянства, на думку цих фахівців, замало: придбання земель сільськогосподарського призначення, наголошують вони, повинне бути дозволене лише суб'єктам сільськогосподарської діяльності з постійним місцем реєстрації в місцевості, де розташовані земельні ділянки, сплатою податків до місцевого бюджету. Наявність сільськогосподарської освіти чи досвіду роботи в сільському господарстві теж повинні стати умовою допуску до володіння землею. Отже, йдеться про відсіювання несільськогосподарських компаній і, таким чином, боротьбу із спекуляцією землею. Такі норми, що існують в земельному законодавстві, наприклад, Франції, США, Канади, покликані не допустити пролетаризації сільського населення.

Ще одним «каменем спотикання» обіцяє стати норма про купівлю землі юридичними особами – точаться суперечки щодо їх допуску до володіння землею в принципі, незалежно від походження – українського чи іноземного.

Зокрема, Аграрний союз України виступає проти можливості купівлі землі юридичними особами, навіть українськими. Як наголошує глава союзу Г. Новіков, «нинішній латифундистський характер аграрного виробництва – це зло для України, хоча його прибічники переконують у перевагах, так званих, вертикально-інтегрованих компаній, заявляють, як вони багато можуть зробити, “підключають” представників науки». Якщо в законі передбачити норму про купівлю землі виключно фізичними особами, переконані в Аграрному союзі, це дозволить уникнути махінацій, якщо ж землю купуватимуть юрособи, складно буде контролювати реальних засновників підприємства, реальних власників.

Сьогодні агрохолдинги, що, як правило, акумулюють значні земельні ресурси (понад 10 тис. га), контролюють за приблизними оцінками 25 % сільськогосподарських угідь України. У якому вигляді цей пункт з'явиться в ухваленому законі – наразі сказати важко.

Поки що законопроект «Про ринок земель» пропонує інший підхід до боротьби із концентрацією земель – документ передбачає обмеження максимальної граничної площі ділянок, які можуть перебувати у приватній власності однієї особи для ведення аграрного виробництва. Водночас визначення конкретних норм землеобмеження законопроектом перекладається на Кабінет Міністрів, який повинен встановити їх для різних регіонів. М. Калужний припускає, що на півдні людина зможе володіти двома тисячами гектарів ріллі, на півночі – до 300 гектарів.

Проте землеобмеження, наголошують фахівці, повинне диктуватися законом і норми щодо нього мають бути виписані так, щоб унеможливити різне їх трактування та не допустити правових «шпарин». У світовій практиці має місце як пряме обмеження (наприклад, аграрним законодавством Польщі заборонено мати угіддя понад 300 га), так і фактичне – у США, наприклад, для фермерів обмежується загальна сума державної підтримки, за рахунок чого розширення землекористування понад 800 га втрачає економічний сенс.

Тому не лише фермери, а й багато хто з експертів наполягають на ухваленні окремого закону для обмеження концентрації сільськогосподарських угідь.

Також законопроектом передбачається запровадження державного оператора ринку землі: документ пропонує створити «державну спеціалізовану установу з управління землями сільськогосподарського призначення». Незважаючи на окремі негативні оцінки – так, директор консалтингового центру «Реформування земельних відносин в Україні» М. Федорченко вбачає у цій ініціативі створення одного з «державних супермонстрів, які будуть реалізовувати чиясь корпоративну політику», – поява оператора визначається як світовою практикою, так і необхідністю делегувати йому низку функцій. Йдеться, насамперед, про викуп у власника землі за нормативною оцінкою у випадку, якщо останній не може знайти покупця; викуп невеликих розрізнених земельних ділянок та продаж їх цілісним масивом. Так, французьке агентство з регулювання ринку землі Safer має переважне право купівлі сільськогосподарських земель, сприяння їх продажу, насамперед початківцям та молодим фермерам, причому на некомерційних засадах. Агентство контролює умови продажу землі, дотримання норм обігу сільськогосподарських земель, закріплених у законодавстві.

Водночас юристи сумніваються в ефективності вітчизняного регулятора ринку, головним чином тому, що законопроект не визначає його функції, права та обов'язки: «порядок створення та функціонування встановлює Кабінет Міністрів» – читаємо в документі. Крім цього, там йдеться про регулювання обігу лише державних земель сільськогосподарського призначення, в той час як досвід держав із ефективним ринком землі засвідчує, що єдиний оператор повинен регулювати обіг усіх сільськогосподарських земель. Отже, для легалізації функцій і повноважень спеціалізованої установи в українському законі слід виписати її функції та права, джерела фінансування її роботи, способи уникнення зловживань та спекуляцій у її діяльності.

Слід також враховувати, що реальні кроки у напрямі здійснення земельної реформи можуть спровокувати і політичну кризу, у першу чергу – у парламентській коаліції. Адже ні для кого не секрет, що для парламентських союзників «регіоналів» – комуністів – держвласність на землю завжди була справою принципу. Орієнтовані на сільського виборця «литвинівці» також не раз вказували на ризики, пов'язані з вільним продажем землі. За прогнозами політолога В. Фесенка, опір прийняттю земельного законодавства буде напевно, можуть виникнути серйозні протиріччя і протидії. Втім, політолог відзначає, що влада зацікавлена в тому, щоб ринок землі запрацював. «Схоже, на це є політична воля. Ринок землі хочуть використати, як інструмент реанімації української економіки і як спосіб залучення інвестицій», – міркує експерт. Тож, за його припущенням, незважаючи на можливі проблеми в парламентській більшості, за наявності політичної волі брак голосів компенсується «тушками» та за рахунок частини опозиційних депутатів, оскільки запуск ринку землі країні необхідний.

Загалом, вважають експерти, ринок землі суттєво не зміниться ще близько 5 років. Поки невідомий новий податок на землю і правила її продажу, розмірковувати про майбутнє ринку безглуздо – все зміниться, упевнений аналітик М. Верницький. Так само фахівці не очікують найближчим часом і «земельної лихоманки», особливо якщо пропоновані Держагенцією земельних ресурсів норми, зокрема і щодо мінімальної вартості землі та усунення від купівлі іноземців, будуть в кінцевому результаті таки узаконені. До того ж, у більшості компаній укладені довгострокові договори оренди, тобто великої необхідності в негайних покупках не буде. Тож експерти схиляються до думки, що великі сільськогосподарські виробники викуповуватимуть землю поступово, починаючи з тих ділянок, де термін оренди закінчується. Щоправда, цей прогноз навряд чи варто поширювати на столичну область чи деякі інші центральні регіони – тут, швидше за все, землю покупці прагнуть закріпити за собою якнайшвидше.

Загалом сьогодні робити прогнози щодо особливостей майбутнього ринку землі експерти не беруться: значним чином вони залежатимуть від умов, прописаних у остаточному варіанті законів.

С. Горова, влас. кор. СІАЗ НБУВ

Добыча сланцевого газа в Украине: перспективы и проблемы

Как сообщила 15 февраля пресс-служба Министерства энергетики и угольной промышленности Украины, Кабинет Министров Украины и правительство США подписали меморандум о взаимопонимании относительно ресурсов газа из нетрадиционных источников (в том числе сланцевого газа).

Со стороны США документ подписал специальный посланник

государственного секретаря по энергетическим вопросам в Евразии Р. Морнингстар, со стороны Украины – министр энергетики и угольной промышленности Ю. Бойко.

Целью меморандума является обеспечение условий для обмена знаниями и экспертными наработками между правительствами в сферах, касающихся оценки и квалификации ресурсов сланцевого газа в Украине.

В документе говорится, что правительства США и Украины намерены поощрять и развивать прямые контакты и сотрудничество между органами власти, университетами, исследовательскими центрами, институтами, разведывательными и добывающими компаниями. «Меморандум призван улучшить топливно-энергетический баланс Украины, в том числе путем диверсификации источников поставок газа, привлечения инвестиций и новейших технологий в геологоразведку и добычу сланцевого газа в Украине», – говорится в сообщении Минэнерго.

Также меморандум будет способствовать созданию на государственном уровне системы стимулов и гарантий для содействия проектам в области разведки и добычи сланцевого газа.

Как отмечал Ю. Бойко во время визита в США, Украина заинтересована в привлечении американских компаний к добыче газа из нетрадиционных источников (в том числе сланцевого газа), а также – к реализации проекта по строительству в Украине терминала по приему сжиженного природного газа (регазификационного терминала). В частности, украинская сторона намерена привлечь Chevron Corporation, Exxon Mobil Corporation и Техасо Inc (все – США) для разработки шельфа и добычи сланцевого газа и угольного метана в Украине.

По сообщению пресс-службы Министерства энергетики и угольной промышленности, 16 февраля 2011 г. НАК «Нефтегаз Украины» и компания Exxon Mobil подписали меморандум о сотрудничестве в сфере разведки запасов нетрадиционных углеводородов в Украине.

Целью заключенного меморандума является учреждение взаимовыгодного сотрудничества компаний в области анализа потенциала запасов метана угольных месторождений, сланцевого газа, газа из плотных пород и других нетрадиционных углеводородов на участках в Украине.

Активным участником новых проектов, в соответствии с информацией СМИ, станет также компания Shell. «В последние годы Украина провела огромную работу по добыче природного газа. И теперь пришла очередь для разработки запасов нетрадиционного топлива. Потенциал нам пока сложно оценить, но ... мы решили, что намерены участвовать в новых проектах, реализуемых в Украине», – заявил П. Ван Дейл, руководитель офиса Shell в Украине.

Ранее, как сообщали СМИ, Президент Украины В. Янукович встретился в Давосе с генеральным директором компании Shell П. Возером. Во время беседы глава государства подчеркнул, что сегодня пришло время обсудить партнерские отношения с компанией. «Я много времени внимательно следил за тем, как вы работаете в Украине, и сегодня я положительно оцениваю то, что в конце приняли

решение начать добычу сланцевого газа в Украину», – сказал В. Янукович.

Президент отметил, что осведомлен о решении проблем, которые были у Shell с ДК «Укргаздобыча» и тех недоразумений, которые компания имела с налоговой администрацией.

«Сегодня я от вас жду эффективных действий, разведки газа, который есть на границе Харьковской и Донецкой областей и, безусловно, начала добычи», – подчеркнул Президент, добавив, что по соответствующей лицензии вопрос уже решен.

Комментируя ситуацию с добычей сланцевого газа в Украине, эксперты отмечают, что позиция Президента Украины В. Януковича по поводу сланцевого газа полностью соответствует общемировым и европейским тенденциям. «По оценкам НАЭР (Национального агентства по вопросам обеспечения эффективного использования финансовых ресурсов), запасы сланцевого газа в Украине – почти 32 трлн куб. м. Разработка этого направления, по мнению многих экспертов, является для нашей страны перспективной. Поэтому позиция Президента Украины по поводу сланцевого газа полностью соответствует общемировым и европейским тенденциям», – сказала эксперт Института Горшенина Н. Клаунинг.

Эксперт напомнила, что именно благодаря альтернативным проектам – включая добычу сланцевого газа – США отобрали мировое лидерство по добыче газа у России.

«При этом сейчас в США из альтернативных источников добывается более 40 % газа, по прогнозам же на 2020 г. эта цифра составит 60 %, а в более отдаленной перспективе США смогут отказаться от импорта газа полностью», – добавила Н. Клаунинг.

Она также привела пример Европы, где наблюдаются те же тенденции. «Евросоюз в последние годы старается диверсифицировать поставки газа и не зависеть только от России, закупая, например, все большие объемы сжиженного газа в Катаре. По мнению многих экспертов, уже в ближайшие годы можно ожидать снижение зависимости стран ЕС от трубопроводных поставок российского газа», – считает Н. Клаунинг.

По мнению эксперта, противником активных действий Украины по разведке месторождений и добыче сланцевого газа, безусловно, является Россия. «Поскольку Украина – основной на сегодняшний день европейский потребитель российского газа, уже через 5–7 лет она сможет гораздо меньше зависеть от него», – считает Н. Клаунинг.

Она также отметила, что при этом важно понять, действительно ли В. Янукович в Давосе озвучил истинные намерения украинской стороны. «Остается открытым вопрос, не было ли это сказано для того, чтобы убедить европейское сообщество в передовых позициях украинского руководства, заручиться их поддержкой – ведь сегодня многие действия власти Украины подвергаются резкой критике со стороны Европы. Или же Украина действительно выбрала для себя европейский газовый вектор и не намерена учитывать интересы

своего северного соседа в этом вопросе», – сказала эксперт Института Горшенина.

В свою очередь, независимый эксперт по энергетике В. Сапрыкин в эфире телеканала ТВі заявил, что в Украине фундаментальных исследований по запасам сланцевого газа не проводилось. «Можно говорить о нескольких триллионах кубических метров – это прогнозные запасы, неподтвержденные. И вообще, добыча этого газа в Европе не проводится. Сейчас, например, Польша предоставила лицензии примерно на 12 % собственной территории. То есть, будут проводиться масштабные исследования, и какой будет результат, покажет время», – сказал В. Сапрыкин.

«Себестоимость добычи сланцевого газа составляет 100–150 долл. за 1 тыс. куб. м. Это в Соединенных Штатах, где ведется промышленная добыча этого газа. В России себестоимость добычи природного газа составляет 20 долл., а в Украине – 25 долл. То есть, вопрос финансовой целесообразности разработки каждого месторождения – открыт», – сообщил эксперт.

По мнению В. Сапрыкина, государство имеет возможности для стимулирования добычи сланцевого газа, как это было в свое время в США. «Во-первых, в США были приняты законы, которые предоставили определенные льготы добытчикам сланцевого газа. Кроме того, Соединенные Штаты имели более 2-х тыс. буровых установок. Это оборудование не было в значительной степени задействовано, и когда компании получили льготы, то началось активное развитие добычи сланцевого газа», – сказал он.

Эксперт считает, что добыча сланцевого газа в ближайшие годы не позволит Украине существенно уменьшить импорт топлива из России. «Нужны миллиарды долларов и не один год, чтобы Украина могла замещать российский природный газ сланцевым газом собственной добычи», – сказал В. Сапрыкин.

Несколько иную точку зрения ранее высказал председатель правления Альянса «Новая энергия Украины» В. Боровик. По его мнению, для Украины сам факт добычи на ее территории сланцевого газа тактически сыграл бы в ее пользу. «Чем интересен сланцевый газ для Украины? Он ныне в Европе устанавливает максимальный порог цены на газ на уровне 200–250 долл. за 1. тыс. куб. м. Кроме того, благодаря сланцевому газу есть профицит сжиженного, что также влияет на ценовую политику», – говорил председатель правления Альянса.

Кроме того, Украина по залежам сланцевого газа – четвертая, а то и третья в мире, утверждает В. Боровик. «Долгое время на сланцевый газ не обращали внимания по экономическим причинам, потому что традиционно был более дешевый. Сегодня же его добывать стало выгодно. Но это делают те государства, которые думали о своей энергетической безопасности и вкладывали в технологии по добыче сланцевого газа большие деньги десятки лет. Теперь они имеют результаты – в прошлом году США добыли больше газа, чем Россия. И благодаря сланцевому газу в прошлом году США смогли себе позволить снизить внутренние цены на газ с 230 долл. до 130 долл. за 1 тыс. куб. м», – отметил экс-председатель «Нафтогаза України» А. Ивченко.

Но, по мнению украинского политолога М. Витебского, перспективы добычи сланцевого газа для Украины будут иметь значение после того, как она сможет отменить нынешнее кабальное формульное соглашение с Россией. В противном случае для украинского бюджета не будет иметь значение объем альтернативного топлива из собственных источников – Россия всегда сможет настоять на принципе «бери или плати».

«Обсуждать сейчас запасы сланцевого газа в Украине и перспективы его добычи – исключительно теоретическая дискуссия. Да, в США это уже серьезный источник энергии, Европа начинает его освоение и это серьезно пугает «Газпром». Разговоры о дороговизне сланцевого газа в сравнении с российским – манипуляция. Действительно, себестоимость природного газа в России ниже, но Украина его покупает гораздо дороже, чем могла бы добывать сланцевый газ на своей территории», – отметил аналитик. «И мы еще упускаем из виду, так называемые, спотовые цены на газ в Европе – они ежедневно меняются на рынке, но все равно гораздо ниже газпромовских. Это все варианты альтернативного газоснабжения украинских потребителей – спотовый рынок, сланцевый газ и собственные месторождения», – сказал он.

Однако, по мнению М. Витебского, есть и серьезные политические препятствия. «Но главное препятствие – не сложность разработки, а наследство правительства Ю. Тимошенко. Договор, который она заключила с Россией, предусматривает обязательства украинской стороны покупать газ, в количестве большем, чем он нужен Украине. Это кабальное соглашение. И пока правительство не решит эту проблему, не найдет способа разорвать контракт, разговоры о добыче сланцевого газа интересны только тем, кто будет его добывать и продавать», – считает эксперт.

При этом, следует отметить, что все же, большинство экспертов склонны предполагать, что Украина может стать независимой от российского газа через 5–7 лет при условии начала добычи сланцевого газа.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Литвин 17 лютого відвідає з робочою поїздкою Черкаську область.

Голова Верховної Ради України візьме участь в урочистостях з нагоди 90-річчя Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, дасть прес-конференцію для ЗМІ та здійснить запис інтерв'ю для ОДТРК «Рось» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2011. – 16.02).*

Здійснення комплексної пенсійної реформи сприятиме ліквідації дефіциту Пенсійного фонду. Про це йдеться у статті Голови Верховної Ради України

В. Литвина «Комплексна пенсійна реформа – перспективна країна», яка опублікована у газеті «Голос України» 16 лютого.

Згідно зі статистичними даними, в Україні налічується 18,3 млн працюючих та 13,7 млн пенсіонерів, тобто на 88 пенсіонерів припадає 100 осіб, що сплачують пенсійні внески, зазначає В. Литвин. На балансі держави знаходиться 1,5 млн непрацюючих інвалідів; безробітних, за офіційною статистикою, – півмільйона, а реально значно більше. «Уже сьогодні пенсіонери в Україні становлять 30 % населення, а кількість платників збору на загальнообов’язкове пенсійне страхування (що завжди є меншою за кількість працюючого населення) – 31 %. І надалі це співвідношення змінюватиметься не на користь працюючих. Незважаючи на те, що середні пенсії українців зовсім невеликі, потреби держави на їх виплату порівняно з іншими витратами є непомірними, якщо виходити з наявних фінансових можливостей», – підкреслює він.

В. Литвин нагадує, що у Державному бюджеті на 2011 р. передбачено скорочення дефіциту Пенсійного фонду до 17,8 млрд грн (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2011. – 16.02).*

Держава зобов’язана нести повну відповідальність за умови діяльності недержавних пенсійних фондів, забезпечивши на законодавчому рівні їх належне функціонування, запобігання зловживанням, фінансовим махінаціям і банкрутству. Про це йдеться у статі Голови Верховної Ради України В. Литвина «Комплексна пенсійна реформа – перспективна країна», яка опублікована у газеті «Голос України» 16 лютого.

Система недержавного пенсійного забезпечення має базуватися на чіткій процедурі персоніфікації пенсійних коштів; обов’язковій капіталізації заощаджень; оптимальній диверсифікації об’єктів інвестування наявних коштів; жорсткому державному контролю за результатами фінансової діяльності недержавних пенсійних фондів, наголосив В. Литвин.

Керівник парламенту виступив за запровадження вибору схеми пенсійного забезпечення, яка визначає порядок сплати і розмір пенсійних внесків, власність на накопичені кошти за умови їх інвестування: «На часі вивчення можливості й доцільності застосування посиленого варіанту соціальної ролі НПФ, коли сплачені пенсійні внески мають юридично визнаватися власністю громадян і відповідно виплата яких повинна гарантуватися сім’ям у разі передчасної смерті їх платника» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2011. – 16.02).*

Верховна Рада України ухвалила Постанову «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про відзначення 140-річчя з дня народження видатної української поетеси, громадського діяча Л. Українки (Лариси Петрівни Косач-Квітки)».

Постановою рекомендовано Кабінету Міністрів протягом I півріччя 2011 р. вжити заходів щодо забезпечення ремонту, оновлення експозицій і належного функціонування літературно-меморіального музею Л. Українки та музею родини Косачів у м. Новоград-Волинський Житомирської області.

Постановою зобов'язано Житомирську обласну державну адміністрацію, Житомирську обласну раду подати до організаційного комітету з підготовки та проведення заходів щодо відзначення на державному рівні 140-річчя з дня народження Л. Українки пропозиції стосовно вжиття відповідних заходів. Відповідний проект зареєстровано за № 8099 (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2011. – 16.02).

У парламенті створено нове міжфракційне об'єднання «Здорова і спортивна Україна».

16 лютого під час ранкового засідання заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко зачитав у сесійній залі документ про створення міжфракційного об'єднання «Здорова і спортивна Україна» та повідомив, що метою об'єднання є підтримка здорового способу життя серед української молоді, сприяння розвитку в Україні туризму, масового спорту тощо. Він наголосив, що об'єднання бере на себе відповідальність за підготовку спільних підходів до формування законодавчого забезпечення у сфері молодіжної політики, спорту, туризму, підтримки і популяризації здорового способу життя, обмеження споживання алкогольних та тютюнових виробів.

М. Томенко поінформував, що співголовами міжфракційного об'єднання «Здорова і спортивна Україна» обрано заступника Голови Верховної Ради М. Томенка та заступника Голови Комітету з питань охорони здоров'я В. Коржа. Він також повідомив, що до об'єднання ввійшли представники всіх п'яти фракцій, які представлені у парламенті, і воно залишається відкритим для співпраці як з народними депутатами, так і з громадськими організаціями (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2011. – 16.02).

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко вважає, що влада не змогла забезпечити належного громадського обговорення пенсійної реформи. Про це М. Томенко сказав напередодні проведення у Верховній Раді парламентських слухань «Стан проведення пенсійної реформи та шляхи її вдосконалення».

За словами віце-спікера, зовнішня реклама, яка агітувала висловити свої пропозиції через інтернет, виглядає симпатично як засіб та піар-кампанія, а не як механізм оптимального прийняття рішення.

М. Томенко наголосив, що саме незнання того, що чекає українців з прийняттям урядового законопроекту та серйозні застереження передовсім проти

підвищення пенсійного віку спричинили високу готовність до суспільного протесту.

Віце-спікер повідомив, що згідно всеукраїнського опитування, яке провело «Українське демократичне коло» на замовлення Інституту політики 29 січня – 7 лютого 2011 р., переважна більшість населення України (88 %) не підтримують підвищення пенсійного віку для жінок з 55 до 60 років та чоловікам (державним службовцям) – до 62 років. Підтримали б підвищення пенсійного віку лише 6,8 %. Окрім того, третина українців (33,3 %) дотримуються думки, що в місті, де вони мешкають, протести проти підвищення пенсійного віку цілком ймовірні. А якщо мітинги та демонстрації протесту проти підвищення пенсійного віку відбудуться, то 36,8 громадян висловили готовність брати в них участь.

М. Томенко переконаний, що за таких обставин влада зобов'язана йти на серйозні компроміси та змінювати попередні плани проведення пенсійної реформи (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2011. – 16.02*).

Питання законодавчого врегулювання земельних відносин було обговорено під час розширеного засідання Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин.

Засідання було проведено в контексті підготовки до парламентських слухань на тему: «Земля в українській долі: ситуація у земельній сфері, законодавче забезпечення земельних відносин та практика його реалізації», які відповідно до Постанови Верховної Ради України № 2922-17 від 13.01.2011 р. мають відбутися 23 березня 2011 р.

Як зазначив голова Комітету Г. Калетнік, відкриваючи засідання, в Україні здійснено важливі етапи реформування земельних відносин: проведено роздержавлення і грошову оцінку земель, приватизовано понад дві третини площі сільськогосподарських угідь. За його словами, більше 6,9 млн громадян отримали сертифікати на право на земельну частку, майже 6,5 млн селян (94,2 %) замінили сертифікати на державні акти на право власності на земельну ділянку, у власності та користуванні 25 млн громадян зосереджено 19,7 млн га сільськогосподарських угідь. Голова Комітету зазначив також, що держава втратила монопольне право на земельні ділянки: якщо на початок 1992 р. весь земельний фонд України перебував у державній власності, то сьогодні частка державної власності становить 48,9 %, приватної – 51,0 % і колективної (згідно з державними актами) – 0,1 %. Учасники засідання обговорили ряд питань, пов'язаних із майбутнім створенням в Україні ринку землі сільськогосподарського призначення. Виступаючи звернули увагу на питання строків започаткування функціонування ринку сільськогосподарських угідь, подальшого законодавчого врегулювання земельних відносин, ціноутворення на земельні угіддя, включення вартості земельного ресурсу до вартості сільгосппродукції, тощо (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2011. – 16.02*).

Комітет з питань правосуддя підтримує законопроект про внесення змін до ст. 294 і ст. 297 Кодексу України про адміністративні правопорушення (щодо перегляду постанови судді у справі про адміністративне правопорушення).

Як зазначалося під час засідання Комітету, законопроект (реєстр. № 7089) спрямований на забезпечення однакового розуміння і застосування положень Кодексу України про адміністративні правопорушення, що визначають порядок перегляду постанови судді у справі про адміністративне правопорушення.

Члени Комітету наголошували, що проектом передбачається доповнити ст. 294 і ст. 297 Кодексу положеннями, в яких закріплено, що постанова апеляційного суду є остаточною й оскарженню чи опротестуванню не підлягає (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2011. – 16.02).*

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва підтримує проект закону про внесення змін до Закону «Про здійснення державних закупівель» (щодо сфери застосування закону).

Законопроектом (реєстр. № 8010) пропонується не поширювати дію Закону «Про здійснення державних закупівель» на проведення закупівель товарів, робіт і послуг, які здійснюються підприємствами оборонно-промислового комплексу.

На засіданні голова Комітету Н. Королевська зазначила, що проект розроблено з метою забезпечення належної системи здійснення закупівель товарів, робіт і послуг та задля підвищення ефективності функціонування підприємств оборонно-промислового комплексу, а також збереження попиту та обсягів поставок української продукції на світовому ринку.

Наголошувалося також, що реалізація положень проекту сприятиме забезпеченню виконання зовнішньоекономічних контрактів на постачання продукції підприємств військово-промислового комплексу, позитивно вплине на фінансово-економічне становище зазначених підприємств, сприятиме утриманню Україною позицій на міжнародних ринках товарів військового призначення, забезпечить подальший розвиток виробництва, збереження існуючих та створення нових робочих місць (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2011. – 16.02).*

Комітет з питань податкової та митної політики ухвалив рішення розробити єдиний законопроект, спрямований на вдосконалення норм Податкового кодексу України.

На засіданні Комітету його голова В. Хомутильник зазначив, що відповідно до раніше прийнятого рішення народні депутати «здійснюють постійний моніторинг та контроль щодо реалізації податковими органами норм Податкового кодексу

України».

«Щодня до профільного комітету надходять десятки звернень громадян з пропозиціями в сфері реалізації положень Кодексу і вони потребують узагальнення», – підкреслив В. Хомутич.

На засіданні зазначалося, що сьогодні розроблено і подано народними депутатами до Верховної Ради близько десяти законопроектів щодо внесення змін до Податкового кодексу. На думку парламентаріїв, їх необхідно узагальнити і з урахуванням зауважень суб'єктів підприємницької діяльності, уряду та народних депутатів розробити єдиний документ, який потрібно розглянути та прийняти протягом поточної сесії.

Під час засідання комітету було заслухано також інформацію Міністерства фінансів і Державної податкової служби про практику запровадження та застосування положень Податкового кодексу. Як зазначив заступник голови ДПС О. Любченко, за останні два місяці було прийнято понад 140 нормативних актів, спрямованих на удосконалення механізмів реалізації кодексу, постійно триває моніторинг звернень платників податків.

На засіданні було ухвалено також рішення про проведення комітетських слухань з питань застосування положень Податкового кодексу після завершення першого звітного періоду поточного року (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2011. – 16.02).*

Верховная Рада не поддержала запрет на приватизацию национального оператора фиксированной связи ОАО «Укртелеком». За соответствующий законопроект, внесенный на рассмотрение парламента нардепом от фракции «БЮТ – Батьківщина» В. Бондаренко, проголосовали 178 депутатов, при минимально необходимых 226.

При этом законопроект поддержали 102 представителя фракции «БЮТ – Батьківщина», 45 – от НУ – НС, 25 – от КПУ и 6 внефракционных депутатов.

В ходе обсуждения законопроекта заместитель председателя специальной контрольной комиссии ВР по приватизации А. Бондарь подчеркнул, что в случае его принятия он однозначно будет ветирован Президентом.

«Поскольку компания фактически уже продана по стартовой цене», – пояснил А. Бондарь. Отметим, что данным законопроектом также предлагалось запретить приватизацию, реорганизацию и банкротство НАЭК «Энергоатом» и харьковского ОАО «Турбоатом», как имеющих стратегическое значение для экономики (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2011. – 16.02).*

Около 100 депутатов Верховной Рады поставили свои подписи под ходатайством в Генеральную прокуратуру об освобождении из-под стражи лидера «Народной самообороны» Ю. Луценко и других экс-чиновников

предыдущего правительства. Об этом заявил народный депутат Ю. Грымчак.

В частности, в ГПУ передано ходатайство об освобождении Ю. Луценко, а также И. Диденко, А. Макаренко, Г. Филипчука и В. Иващенко. Подписи под ходатайствами поставили представители НУ – НС, «БЮТ – Батьківщина» и внефракционные депутаты. Ни один из депутатов из Партии регионов свою подпись не поставил. «Обещали, но не смогли. Им нужно было посоветоваться с руководством», – пояснил Ю. Грымчак.

По его словам, больше всего подписей поставлено под ходатайством за освобождение Ю. Луценко (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 16.02).

Конституционный Суд Украины 17 февраля приступит к устному рассмотрению дела по конституционному представлению 54 народных депутатов о соответствии Конституции отдельных положений законов «О судоустройстве и статусе судей» и «О Высшем совете юстиции».

Как сообщает пресс-служба КС, речь идет об изменениях полномочий Президента Украины, Верховной Рады, Высшего совета юстиции, Государственной судебной администрации в сфере судоустройства. Данное представление 54 народных депутатов было направлено в КС в конце лета 2010 г. (*PRESIDENT.org.ua* (<http://president.org.ua>). – 2011. – 17.02).

Фракция «БЮТ – Батьківщина» 16 февраля представила альтернативный правительственному проект закона о пенсионной реформе. Об этом на брифинге в парламенте сообщила экс-министр труда и социальной политики Л. Денисова.

Новый проект закона предусматривает, в частности, преодоление диспропорций в размере пенсий. Кроме того, начисление пенсий всем гражданам страны должно происходить по единому принципу, согласно единому закону об общеобязательном пенсионном страховании, отметила Л. Денисова (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2011. – 16.02).

Депутаты от партии «За Україну!» выступят в Верховной Раде с инициативой создать временную следственную комиссию относительно деятельности министра образования Д. Табачника.

Как заявил лидер партии В. Кириленко, деятельность министра «будоражит украинское общество, каждый его шаг вызывает волны протеста по всей Украине». «Доведенные до отчаяния родители заявляют о возможном самосожжении в случае закрытия украинской школы в Донецке», – говорится в сообщении.

«Мы сегодня также видим протесты ведущих украинских вузов против

проекта закона о высшем образовании, протесты студентов против попыток увеличить плату за обучение, протесты родителей против закрытия школ и прочее», – В. Кириленко. По словам политика, его партия потребует от спикера парламента В. Литвина поставить на голосование проект постановления об обращении к Президенту относительно увольнения Д. Табачника (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2011. – 17.02).

Верховна Рада не підтримала запровадження мораторію на стягнення з громадян України пені за невчасне внесення плати за житлово-комунальні послуги. За законопроект у першому читанні проголосували 163 народні депутати з 420 зареєстрованих у залі. Не проголосувала в повному складі фракція Партії регіонів і фракція Народної партії.

Голова Верховної Ради В. Литвин дав доручення парламентському комітету з питань соціальної політики та праці «підготувати законопроект, який чітко передбачав би застосування штрафних санкцій до підприємств, організацій та установ, які затримують виплату заробітної плати». «Якщо установа не виплачує заробітної плати, то вона повинна її виплатити з відповідними відсотками», – наголосив спікер (*Фундація «Відкрите суспільство»* (www.deputat.org.ua). – 2011. – 16.02).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович провів 17 лютого зустріч з главами госадміністрацій Донецької і Николаевської областей. Об этом сообщили в пресс-службе главы государства. В частности, внимание Президента было уделено вопросам социальной защиты людей.

Также В. Янукович детально поинтересовался тем, как в Донецкой области власть защищает шахтерских жен, как проявляют заботу о них местные чиновники, и почему эти женщины не были своевременно услышаны областной властью и были вынуждены прибегнуть к акции протеста.

В свою очередь, глава Донецкой облгосадминистрации доложил Президенту о том, какие мероприятия осуществляются для исправления ситуации.

В разговоре с главой Николаевской облгосадминистрации Президент заострил внимание на задолженности по заработной плате, которая достигла в регионе 60 млн грн. Во время разговора были определены пути преодоления задолженности.

Шла речь и о ситуации на судостроительных заводах, в частности тех, которые нуждаются в соответствующих решениях со стороны государства для их возрождения.

Итог этих встреч Президент Украины обсудил с Премьер-министром

України Н. Азаровим. На эту вечернюю встречу был приглашен и первый вице-премьер-министр А. Ключев (*Четверта Влада (<http://4vlada.net>)*). – 2011. – 17.02).

Президент України В. Янукович у Харкові ознайомився із роботою відкритого акціонерного товариства «Хартрон».

Глава держави відвідав корпус Науково-виробничого підприємства «Хартрон-Аркос».

Генеральний конструктор систем управління Науково-виробничого підприємства «Хартрон-Аркос» Ю. Златкін ознайомив Президента з організацією виробничого процесу заводу, продукцією, яка на ньому випускається.

В. Янукович також оглянув комплексні стенди випробування системи управління ракет-носіїв (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011 – 15.02).

Згідно з дорученням глави держави, Прем'єр-міністр М. Азаров має розробити законопроект про основні засади та порядок надання адміністративних послуг. Президент готовий внести цей документ до Верховної Ради як невідкладний.

У дорученні визначені принципові положення, на яких має базуватися законопроект. Зокрема йдеться про необхідність чітко визначити поняття адміністративних послуг та основних принципів їх надання, передбачити можливість надання цих послуг виключно органами держави та бюджетними установами.

Закон має затвердити вичерпний перелік адміністративних послуг, їх платність чи безоплатність, а також встановити методику визначення розміру плати за надання платних адмінпослуг.

Крім того, повинні бути визначені права одержувачів адміністративних послуг та обов'язки органів, що їх надають, та передбачена відповідальність за порушення встановленого порядку.

У дорученні глави держави також зазначається, що надання адміністративних послуг здійснюватиметься переважно за принципом організаційної єдності через відповідні центри.

Крім того, законопроектом має передбачатися створення єдиного веб-порталу з вичерпною інформацією щодо порядку надання адміністративних послуг.

Прийняття законопроекту дасть змогу забезпечити додержання прав та законних інтересів фізичних і юридичних осіб у відносинах з органами держави та органами місцевого самоврядування, а також запобігти проявам корупції під час надання цих послуг (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 15.02).

Президент України В. Янукович доручив Прем'єр-міністру М. Азарову та голові Національної комісії регулювання енергетики України С. Тітенку вжити ряд заходів для покращання державного регулювання на ринку комунальних послуг. Ідеться про послуги з теплопостачання, централізованого водопостачання та водовідведення. Насамперед, доручення глави держави стосується сфери тарифоутворення.

Згідно з документом, профільні центральні та місцеві органи виконавчої влади повинні проаналізувати поточну ситуацію щодо формування тарифів на комунальні послуги. На основі цього аналізу будуть розроблені чіткі механізми формування тарифів.

Доручення передбачає, що зазначені механізми мають забезпечити економічну обґрунтованість тарифів. Також при їх формуванні обов'язково будуть враховуватися регіональні особливості надання комунальних послуг. Для підприємств, що виробляють ці послуги, буде визначена гранична рентабельність.

Крім того, відповідно до доручення глави держави, уряд повинен прискорити започаткування роботи державного органу з регулювання ринку комунальних послуг для встановлення єдиних підходів до визначення тарифів.

Виконання доручення Президента, з одного боку, дасть можливість прискорити перехід до економічно обґрунтованих тарифів на ринку комунальних послуг, а з іншого – сприятиме зниженню соціальної напруги (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011 – 15.02*).

За результатами робочої наради 9 лютого 2011 р. щодо переговорів про створення Зони вільної торгівлі (ЗВТ) між Україною та Європейським Союзом глава держави доручив причетним центральним органам виконавчої влади України докласти максимум зусиль для активізації переговорного процесу з метою його завершення у визначені терміни. При цьому Президент України наголосив на безумовному захисті інтересів української економіки.

У відповідному Дорученні йдеться про вироблення нових компромісних підходів, які мають значно прискорити переговорний процес зі створення ЗВТ з ЄС. У той же час зазначається, що такі підходи можуть бути застосовані лише у разі адекватної зміни позиції сторони ЄС щодо неузгоджених питань у процесі створення ЗВТ з Україною.

Крім того, центральним органам виконавчої влади України доручено здійснити оновлений комплексний аналіз стану переговорного процесу з Європейським Союзом щодо створення ЗВТ. За результатами цього аналізу на розгляд глави держави планується внесення відповідних пропозицій із визначенням можливих кроків української сторони для більш активного просування переговорного процесу з Євросоюзом.

З метою забезпечення реалізації домовленостей, досягнутих у ході офіційного візиту Президента України до Японії 18–21 січня 2011 р., глава держави доручив, зокрема, Міністерству закордонних справ України протягом 2011 р. провести Третє засідання Українсько-японського комітету зі співробітництва на рівні міністрів закордонних справ.

У цьому зв'язку керівники низки міністерств та відомств України мають вжити заходів для започаткування з японською стороною у рамках засідання Комітету переговорів стосовно укладення міжнародних договорів щодо: сприяння та взаємного захисту інвестицій; співробітництва у галузі дослідження і використання космічного простору; встановлення прямого авіасполучення між містами Київ і Токіо; співробітництва в галузі науки і техніки та в галузі освіти.

Крім того, причетним органам виконавчої влади доручено:

- провести Третє засідання Координаційної ради з економічного співробітництва з Японією та Комітету з ділового співробітництва з Україною Японської федерації бізнесу «Кейданрен»;

- вжити заходів з метою розширення номенклатури товарів та послуг українського експорту в Японію;

- вжити заходів для подальшого розвитку співпраці з академічними центрами та вищими навчальними закладами Японії, зокрема з Токійським і Кіотським університетами;

- підготувати комплексний план культурно-мистецьких заходів на 2011–2012 рр. із відзначення 20-річчя з дня встановлення дипломатичних відносин між Україною та Японією і опрацювати з японською стороною питання щодо проведення гастролей японського театру «Кабукі» в Україні та Місяця японської культури в Україні і Місяця української культури в Японії.

На виконання домовленостей, досягнутих у ході робочого візиту до Російської Федерації для участі у четвертому засіданні Українсько-російської міждержавної комісії (УРМК), Президент України В. Янукович доручив, зокрема, Міністерству закордонних справ України остаточно узгодити з російською стороною проект Декларації про зміст українсько-російського стратегічного партнерства з метою її підписання в рамках п'ятого засідання УРМК.

Крім того, з метою активізації переговорного процесу з питань функціонування Чорноморського флоту Російської Федерації та його перебування на території України доручено визначити пріоритетні завдання на 2011 р. та затвердити перелік угод із російською стороною, які потребують першочергового укладення.

Згідно з Дорученням Президента України, має бути підготовлена до підписання Програма економічного співробітництва України та Російської Федерації на 2011–2020 рр.

Ряду керівників центральних органів виконавчої влади глава держави доручив підготувати пропозиції щодо проектів, які можуть бути реалізовані спільно Україною та Російською Федерацією з третіми країнами, а також з

Європейським Союзом, для подальшого їх обговорення з російською стороною у рамках галузевих підкомісій Комітету з питань економічного співробітництва УРМК.

З метою подальшого спрощення процедури перетинання українсько-російського державного кордону жителями прикордонних територій України та Росії уряду України доручено підготувати до підписання проекти двосторонніх документів, зокрема Угоди про внесення змін до Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про порядок перетинання українсько-російського державного кордону жителями прикордонних районів України та Російської Федерації та Угоди про співробітництво і взаємодію у сфері розвитку пунктів пропуску через українсько-російський державний кордон (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011 – 15.02*).

Відповідаючи під час спілкування із представниками ЗМІ на запитання стосовно виправданості вжиття запобіжних заходів відносно Ю. Тимошенко, Президент України В. Янукович зазначив: «Я згоден з тим, що у цих питаннях, безумовно, не повинно бути зайвої метушні з боку правоохоронних органів. У будь-якому випадку, на всі ці питання повинні відповідати суди. А до того, поки на ці питання немає відповіді, людина – вільна, і ніхто не може її ні в чому звинувачувати, і у чомусь обмежувати».

Президент повідомив журналістам, що мав на цю тему розмову з Генеральним прокурором. Глава держави висловив думку, що таке рішення не є правильним. «Такий запобіжний захід – він дратує і мене. Я Генеральному прокурору висловив свою точку зору з цього приводу, незважаючи на те, що тільки слідчий приймає такі рішення (про вжиття запобіжного заходу). Тим паче до політиків такого рівня треба відноситися дуже уважно» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011 – 15.02*).

Уряд у 2011 р. планує вивести ситуацію в житловому будівництві на докризовий рівень 2007 р. Про це повідомив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання уряду.

М. Азаров зазначив, що у 2010 р. уряд зрушив «з мертвої точки» ситуацію у житловому будівництві. Так, обсяги введеного в експлуатацію житла, за оперативними даними з регіонів, зросли на 46 % порівняно з 2009 р., і становили 9,3 млн кв. м.

Прем'єр-міністр зауважив, що у 2011 р. Мінрегіонбуд уже почав виконувати програму будівництва доступного житла: в усіх регіонах України, крім Донецької та Чернівецької областей, розроблені та затверджені регіональні програми будівництва доступного житла. Глава уряду попередив керівників зазначених

областей про необхідність негайно виправити ситуацію (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 16.02).

Первые итоги работы промышленности в 2011 г., которые были опубликованы накануне, свидетельствуют о стабилизации отечественной экономики. Об этом заявил Премьер-министр Украины Н. Азаров во время заседания правительства. По словам Н. Азарова, индекс промышленного производства в январе 2011 г. по отношению к январю минувшего года составил 109,7 %.

«Это очень хороший показатель для первого месяца года, в котором меньше всего рабочих дней. Это свидетельствует о том, что экономика продолжает выздоравливать и набирать обороты», – отметил Премьер.

Глава правительства также подчеркнул, что считает «началом переломного момента» ситуацию в строительной отрасли, которая впервые за три года в январе продемонстрировала рост на 6,3 %. В то же время, удерживается высокая динамика в машиностроении, легкой, деревообрабатывающей, химической и нефтехимической отраслях, а также в производстве строительных материалов.

Н. Азаров выразил убеждение, что в дальнейшем необходимо рассчитывать на повышение спроса на продукцию металлургического производства, готовые металлические изделия, неметаллическую минеральную и химическую продукцию. Это стоит принимать во внимание, так как ожидаются высокие темпы роста строительной отрасли и капитальных инвестиций. «На этих сегментах необходимо сконцентрировать больше внимания», – отметил Премьер (*УРА-Информ (http://ura-inform.com)*). – 2011. – 16.02).

Прем'єр-міністр М. Азаров вважає найбільш чутливими у переговорах із Європейським Союзом щодо укладання угоди про зону вільної торгівлі позиції із сільськогосподарства й автоперевізників. Про це заявив прес-секретар Прем'єр-міністра В. Лук'яненко у Братиславі (Словаччина) 15 лютого.

За його словами, у ході зустрічі Прем'єр-міністра М. Азарова із прем'єром Угорщини В. Орбаном у рамках саміту «Вишеградської четвірки» український Прем'єр торкнувся теми переговорів із ЄС про зону вільної торгівлі і повідомив, що угода готова на 90 %, але позиції, які лишилися, є «чутливими» для України.

Серед них М. Азаров назвав вимоги ЄС щодо квотування української сільськогосподарської продукції, а також позицію Євросоюзу щодо допуску українських автоперевізників на свій ринок.

Він підкреслив, що за цими позиціями Україна буде відстоювати національні інтереси.

Прем'єр виступив із ініціативою провести поетапне вирішення проблеми квотування агропродукції, наприклад, збільшити розміри квоти на найближчі

5 років, а надалі визначити перспективи скасування квот протягом 10 років. За його словами, квоти, пропоновані ЄС зараз, не відповідають потенціалу України (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2011. – 16.02*).

Уряд затвердив порядок і умови надання державних гарантій на суму не більше 5,5 млрд грн за зобов'язаннями суб'єктів господарювання, об'єкти держвласності яких входять у сферу управління Національного агентства з питань підготовки та проведення Євро-2012. Це закріплено постановою уряду № 104 від 16 лютого 2011 р.

Розпорядником коштів виступає Укревроінфрапроект, який повинен щомісяця погоджувати з Мінфіном план фінансування заходів з підготовки до Євро-2012 за рахунок коштів держпідтримки.

Відповідно до держбюджету, обсяг держгарантій в 2011 р. становитиме 15 млрд грн і залишиться на рівні, який був узгоджений з Міжнародним валютним фондом (МВФ) для 2010 р.

Держгарантії, зокрема, будуть надані за зобов'язаннями Державної іпотечної установи, Держслужби автомобільних доріг України; для фінансування розвитку житлокомунгоспу; для фінансування стратегічних проектів (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2011. – 16.02*).

Бюджетні кошти, спрямовані на соціальний захист чорнобильців, розпорошуються та витрачаються неефективно. Через це люди, які справді потребують допомоги, не мають змоги її отримати. Про це заявив віце-прем'єр-міністр України, міністр соціальної політики С. Тігіпко 16 лютого під час зустрічі з представниками громадських організацій чорнобильців.

На думку урядовця, державна допомога чорнобильцям повинна носити індивідуальний, адресний характер і не розповсюджуватися на добре забезпечених людей.

С. Тігіпко переконаний, що система соціального захисту чорнобильців потребує негайного перегляду для підвищення її ефективності та забезпечення допомогою тих, хто її реально потребує.

Віце-прем'єр-міністр повідомив чорнобильцям про створення робочих груп з питань удосконалення законодавства щодо захисту постраждалих від аварії. До складу робочих груп увійдуть фахівці міністерств та відомств та представники громадських організацій чорнобильців (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2011. – 16.02*).

16 лютого Президент Національної академії наук України Б. Патон і Голова Державного агентства з питань науки, інновацій та інформації України

В. Семиноженко підписали спільний наказ про створення національних контактних пунктів Сьомої рамкової програми Єврокомісії. Участь у Рамкових програмах ЄС є одним із головних інструментів, що забезпечують інтеграцію українських науковців до європейського дослідницького простору.

Кількість українських заявок і учасників, які отримують можливість фінансування наукових досліджень за рахунок коштів ЄС, зростає щороку. Так, остання статистика демонструє, що 714 українських науковців взяли участь у 560 проектних пропозиціях. Після проведеної оцінки, було підтримано 103 проекти (з внеском ЄС 11,7 млн євро), в них взяли участь 139 українських дослідників. Загальний рівень успішності для України становить 19,5 % (для дослідників) або 18,4 % (для проектних пропозицій), а рівень успішності для ЄС становить 20,4 % (*Урядовий портал (www.kmti.gov.ua). – 2011. – 16.02).*

16 лютого на засіданні президії НАНУ були розглянуті результати виконання Державної цільової програми «Розробка і впровадження енергозберігаючих світлодіодних джерел світла та освітлювальних систем на їх основі». Було відзначено, що при виконанні програми вдалося досягти високої ефективності і реальної віддачі. Це сталося в основному завдяки рішенням щодо кластерної кооперації виконавців Програми, що вкотре підтвердило тезу про те, що інноваційні завдання вимагають інноваційних підходів до їх розв'язання. Створення української елементної бази енергозберігаючої світлотехніки і забезпечення серійного виробництва широкої номенклатури енергозберігаючих світлодіодних джерел світла стало можливим завдяки об'єднанню зусиль провідних національних академічних установ і виробничих комплексів. У майбутньому планується підключити вищі навчальні заклади України, що випускають фахівців у сфері електроніки та світлотехніки, а також підприємства малого і середнього бізнесу.

Виступаючи на засіданні, голова Державного агентства з питань науки, інновацій та інформації України В. Семиноженко відзначив, що завдання Програми перестають бути суто науково-технічними і переміщуються у соціально-економічну площину. Він наголосив на тому, що до 2020 р. 80 % джерел освітлювання в Україні мають бути замінені на новітні. Енергозберігаюча світлотехніка вітчизняної зборки вже працює у Будинку Уряду України, освітлює Меморіал жертвам Голодомору. Невдовзі на сучасні будуть замінені системи освітлення у всіх вагонах Київського метрополітену.

В. Семиноженко відзначив, що частково стимули для розвитку нових, високотехнологічних галузей промисловості вже створені. Зокрема, впроваджено пільговий режим оподаткування прибутку підприємств, які реалізовуватимуть енергоефективні технології – 50 %, ряд інших податкових пільг. За його словами, новітні галузі економіки мають поступово переходити на ринкові рейки, але у цьому вітчизняним виробникам на початковому етапі має допомогти держава (*Урядовий портал (www.kmti.gov.ua). – 2011. – 16.02).*

11 квітня 2011 р. в Ужгороді планується проведення зустрічі міністрів довілля п'яти країн (Румунії, Угорщини, Сербії, Словаччини та України) басейну ріки Тиса. Про це йшлося 15 лютого 2011 р. під час зустрічі представників Міністерства екології та природних ресурсів України з керівництвом Міжнародної Комісії із захисту ріки Дунай (МКЗД). Ключовим моментом зустрічі міністрів має стати підписання меморандуму щодо Інтегрованого плану управління басейном р. Тиса.

Представництво МКЗД очолював Ф. Веллер, виконавчий секретар Міжнародної комісії із захисту р. Дунай. Також у зустрічі взяв участь Президент МКЗД, Посол з особливих доручень МЗС України М. Меленевський.

Заступник міністра М. Томахін, який очолював делегацію Міністерства, подякував Ф. Веллеру за особисту участь у підготовці зустрічі міністрів довілля п'яти країн басейну ріки Тиса та висловив сподівання на подальшу плідну співпрацю між Міністерством та Міжнародною Комісією із захисту ріки Дунай. Зустріч відбулася у рамках головування України в МКЗД (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2011. – 16.02).*

Ключем до наповнення бюджету Пенсійного фонду є легалізація заробітних плат і робочих місць, вважає віце-прем'єр-міністр, міністр соціальної політики України С. Тігіпка. Про це він заявив 16 лютого під час парламентських слухань «Стан проведення пенсійної реформи та шляхи її вдосконалення».

«Насамперед, ми повинні будемо посилити адміністративну відповідальність за нелегальне робоче місце», – заявив С. Тігіпка. Наступний крок – зменшення навантаження на фонд заробітної плати для роботодавців. «У нас нарахування на фонд заробітної плати – одні з найвищих у Європі, і основне навантаження йде саме на роботодавців», – підкреслив С. Тігіпка.

«Ми маємо змінити трудове законодавство, яке дасть можливість більш гнучко працівникам і роботодавцям вирішувати свої проблеми», – повідомив віце-прем'єр-міністр. Урядовець додав, що йдеться про більш чітке регламентування тимчасової зайнятості та працевлаштування за контрактом.

Крім того, на думку С. Тігіпка, важливою є соціальна реклама. «Нам потрібно переконати роботодавця, щоб він чітко знав: якщо не заплатив легально заробітну плату – недоотримав пенсіонер», – підкреслив С. Тігіпка.

Окрім того, на переконання урядовця, стимулюватиме легалізацію працевлаштування та заробітної плати запровадження другого рівня пенсійної системи. За словами С. Тігіпка, це може відбутися уже з 1 січня 2013 р. (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2011. – 16.02).*

Кабінет Міністрів України прийняв Постанову «Про деякі заходи підвищення престижності праці медичних працівників, які надають медичну допомогу хворим на туберкульоз».

Зокрема, передбачено установити медичним працівникам та професіоналам з вищою немедичною освітою, допущеним до медичної діяльності, спеціалізованих закладів охорони здоров'я та структурних підрозділів закладів охорони здоров'я, які здійснюють діагностику туберкульозу і надають лікувально-профілактичну допомогу хворим на заразну форму туберкульозу, – підвищення посадових окладів з 30 % до 60 % у зв'язку із шкідливими і важкими умовами праці та запровадити нову надбавку за тривалість безперервної роботи у розмірі до 60 % посадового окладу.

Реалізація постанови здійснюватиметься в межах видатків, передбачених на ці цілі у бюджетах усіх рівнів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 16.02).*

Кабінет Міністрів України на своєму засіданні 16 лютого затвердив Положення про централізований банк даних з проблем інвалідності. Як повідомив віце-прем'єр-міністр України, міністр соціальної політики С. Тігіпко, проект відповідної постанови було розроблено на виконання Закону «Про Державну програму економічного і соціального розвитку України на 2010 р.».

Після набрання чинності Закону України «Про реабілітацію інвалідів в Україні» у 2007 р. Міністерством праці та соціальної політики було створено централізований банк даних з проблем інвалідності, як відомчий інформаційний ресурс. Проте на виклики часу постала необхідність у залученні до формування цих ресурсів інших органів виконавчої влади, що також реалізують державну політику щодо людей з інвалідністю.

Положенням визначається порядок створення, функціонування та ведення централізованого банку даних з проблем інвалідності як міжвідомчої автоматизованої системи для визначення потреб інвалідів та дітей-інвалідів у засобах, заходах і послугах.

Це дозволить своєчасно виявляти первинних інвалідів; забезпечувати реалізацію прав інвалідів на здоровий розвиток, реабілітацію, освіту, зайнятість і т. д.; підвищити ефективність формування потреби для надання реабілітаційних заходів, засобів та послуг; вести статистичний облік інвалідів у розрізі їх прав та потреб відповідно до чинного законодавства та здійснювати контроль за витрачанням державних коштів на соціальний захист інвалідів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 16.02).*

Уряд пропонуватиме розширити коло категорій, які будуть отримувати разові виплати при виході на пенсію. Про це заявив віце-прем'єр-міністр, міністр соціальної політики України С. Тігіпка під час парламентських слухань «Стан проведення пенсійної реформи та шляхи її вдосконалення».

Законопроектом передбачалася норма щодо надання при виході на пенсію одноразової допомоги у розмірі 10 призначених пенсій для працівників освіти, охорони здоров'я та культури.

За словами С. Тігіпка, під час громадського обговорення надійшла пропозиція призначити таку ж компенсацію і для працівників соціальної сфери (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 16.02*).

Обчислювати пенсію з урахуванням зарплат до 2000 р. можна буде до 1 січня 2016 р. Таку пропозицію, яка надійшла в рамках громадського обговорення пенсійної реформи, уряд внесе до проекту закону щодо реформування пенсійного забезпечення. Про це 16 лютого під час парламентських слухань «Стан проведення пенсійної реформи та шляхи її вдосконалення» заявив віце-прем'єр-міністр, міністр соціальної політики С. Тігіпка.

«Ми пропонуємо дозволити до 1 січня 2016 р. обирати за бажанням заробітну плату до 2000 р. для призначення пенсії», – повідомив віце-прем'єр-міністр.

Однак, за словами С. Тігіпка, в цій сфері на сьогоднішній день дуже багато зловживань, тому слід якомога швидше переходити до персоніфікованих рахунків в пенсійній системі (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 16.02*).

Перший заступник міністра економічного розвитку та торгівлі В. Копилов прогнозує, що у лютому показник інфляції буде значно нижчим, ніж у січні. Про це він повідомив 16 лютого на брифінгу після засідання уряду.

В. Копилов зазначив, що сьогодні спостерігається стабілізація світових цін, зокрема, на нафту. «Я думаю, що у лютому ми матимемо інфляцію набагато нижчу від січневої. Загалом, ми рухаємося у річному режимі і не вибиваємося з нього», – заявив він (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 16.02*).

Кабінет Міністрів розглядає питання забезпечення сільгоспвиробників доступними місцями на продовольчих ринках. Про це заявив перший заступник міністра аграрної політики і продовольства М. Безуглий за підсумками селекторної наради в Міністерстві аграрної політики і продовольства.

«Як показав сьогоднішній аналіз, вартість одного робочого місця на ринку коштує 150–200 грн на день. Що це означає: якщо один продавець продає 50 кг м'яса, то він 200 грн переказує тільки за послугу ринку, а причина в тому, що

практично всі ринки, які колись належали Укоопспілці (Центральній спілці споживчих товариств), передані в оренду приватним бізнес-структурам, метою яких є не якісне обслуговування населення, а одержання максимально можливого прибутку», – зазначив він.

Разом із тим, за словами М. Безуглого, регіони відзвітували про виправлення цінової ситуації на продовольчому ринку України. «Нам було приємно відзначити позитивні зрушення у Чернівецькій області, яка була одним із лідерів за високими цінами, у Києві та інших регіонах», – зазначив він.

«За прикладом Києва, де Міністерство аграрної політики і продовольства проводить широкомасштабні ярмарки, цей досвід поширюється і на інші регіони, і ми маємо можливість дати право городянам придбати сільськогосподарську продукцію за цінами виробника на цих ярмарках, що значно здешевлює вартість продовольчого кошика», – наголосив М. Безуглий (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2011. – 16.02).

Ціни на борошно рости не будуть. Про це заявив директор Департаменту розвитку аграрного ринку Міністерства аграрної політики і продовольства А. Розгон після селекторної наради, присвяченої ціновій ситуації на ринку борошна.

За його словами, щоб запобігти зростанню цін на борошно і хліб, уряд прийняв рішення про інтервенції борошна з Аграрного фонду. «Ціни на пшеницю вирости в середньому на 5–7 %, ціна борошна за останній місяць зросла на 6 %. Ця тенденція нами відзначена і вона була прогнозована, ми її моніторимо, оскільки це може вплинути досить негативно на ціни на хліб. Тому це питання перебуває у полі зору не тільки Міністерства аграрної політики, а й усього уряду», – підкреслив він.

А. Розгон повідомив, що для запобігання зростанню цін на борошно та хліб уряд прийняв рішення про інтервенції борошна з Аграрного фонду.

«Із понеділка держава вийде з інтервенціями, і просто ті, хто захоче підняти ціни, їх борошно не буде мати великого попиту, за винятком хлібопекарень, які печуть виключно комерційний хліб, який не має ніякого відношення до державного регулювання», – зазначив представник МінАП (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2011. – 16.02).

Кабинет Министров Украины назначил М. Бродского правительственным уполномоченным по вопросам дерегуляции хозяйственной деятельности. Об этом говорится в соответствующем распоряжении правительства.

Напомним, ранее Президент В. Янукович освободил М. Бродского от должности главы Госкомпредпринимательства Украины в связи с ликвидацией ведомства. Ликвидация должна завершиться до 20 февраля (*Утро-Украина* (www.utro.ua). – 2011. – 16.02).

ПОЛІТИКА

Экс-премьер Ю. Тимошенко 16 февраля ознакомилась с результатами экспертизы по уголовному делу о нанесении государству ущерба в результате закупки ее правительством автомобилей для скорой медицинской помощи. Об этом она сообщила 16 февраля журналистам после очередного допроса в Генеральной прокуратуре Украины.

По словам экс-премьера, она категорически не согласна с выводами экспертизы. Ю. Тимошенко выразила мнение, что если руководствоваться выводами таких экспертов, то правительственные чиновники ничего не должны делать для решения проблем людей, в частности в сельской медицине.

«Нет предела человеческому падению – когда эксперт, который занимает госдолжность, получает деньги из госбюджета государства, по заказу пишет заключение, что деньги, израсходованные на машины для сельской медицины, являются государственным ущербом. Объяснить это более или менее логично невозможно. Просто возмущает все это», – сказала Ю. Тимошенко (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 16.02*).

Экс-премьер Ю. Тимошенко обвинила следователей Генпрокуратуры в затягивании допроса с целью не допустить ее на слушания по пенсионной реформе. Об этом политик написала в своем блоге в социальной сети Twitter.

«Допрос длится четвертый час. Следователям поставлено задание затянуть время и не допустить меня на парламентские слушания, где идет прямая телетрансляция», – пишет Ю. Тимошенко.

Как известно, 15 февраля экс-премьер обрушилась с критикой на предложенную правительством пенсионную реформу. В частности, она заявила, что реформа нарушает ключевые положения Конституции, которая запрещает принимать любые акты, приводящие к ухудшению уровня жизни граждан.

В свою очередь директор Всемирного банка в Украине, Молдове и Беларуси М. Райзер ранее заявил о том, что предложенная в нашей стране пенсионная реформа является одной из наиболее социально сбалансированных в регионе. В частности, он подчеркивал, что женщины, которых она непосредственно затрагивает, получают во время переходного периода добавку к пенсии, а работники бюджетного сектора – дополнительную компенсацию. Он также отметил, что реформа будет проводиться постепенно: процесс повышения возраста выхода на пенсию завершится лишь через 10 лет.

М. Райзер также подчеркивал, что не видит альтернатив пенсионной реформе. По его мнению, без проведения необходимых корректировок нынешняя пенсионная система останется финансово нежизнеспособной (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 16.02*).

Лидер КПУ П. Симоненко обвинил телешоу «Шустер live» в фальсификации общественного сознания.

Политик добавил, что на передаче «Шустер live» у пультов «сидят наемные люди, задача которых – сфальсифицировать общественное сознание». В частности, лидер КПУ обратил внимание на то, что «как только заходит речь о Компартии, в студии начинается истерика».

При этом П. Симоненко напомнил, что «Первый национальный» является государственным телеканалом, который «должен проводить не чью-то, а государственную линию» (*Утро-Украина (www.utro.ua)*. – 2011. – 16.02).

Члены американского Конгрессу занепокоєні станом політичних свобод в Україні. Про це заявила співголова українського кокусу у Конгресі, конгресмен з Огайо М. Каптур після зустрічі з міністром закордонних справ України К. Грищенком і послом в США О. Моциком.

За її словами, найважливішим питанням, яке обговорювалося, звичайно, було «наше занепокоєння станом політичної свободи і розвитком демократії в Україні».

«Наш фокус насамперед був на питанні політичних свобод. У останньому дослідженні, проведеному Freedom House, Україна опустилася з категорії «Вільних» у категорію «Частково вільних держав». Це пов'язано з тиском на ЗМІ і придушенням свободи слова, з маніпуляціями у судовій системі і з нечесно проведеними виборами», – зазначила М. Каптур (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2011. – 16.02).

Попытки раскола Коммунистической партии Украины с помощью бывшего члена ЦК Л. Грача привели к обратному результату. Об этом заявил первый секретарь ЦК КПУ іП. Симоненко.

«Компартия в организационном плане еще сильнее стала. Проблема Л. Грача показала для многих партийных организаций, как коварно и подковожно осуществляется попытка создать динамику раскола в Компартии. Это была технология, в которой Л. Грач был пешкой по расколу партии», – сказал П. Симоненко.

Он также заявил, что не обращает внимания на «низкие обвинения» в свой адрес со стороны Л. Грача и поэтому не намерен с ним судиться (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua)*. – 2011. – 16.02).

Печерский районный суд Киева продлил до 27 апреля срок содержания под стражей экс-министра внутренних дел Ю. Луценко. Такое решение принято 16 февраля на заседании суда, рассматривавшего вопрос о мере пресечения для экс-

главы МВД. После окончания заседания Ю. Луценко под конвоем вывели из зала в спецавтомобиль, на котором он был ранее доставлен в Печерский райсуд из Лукьяновского СИЗО. На данном заседании отсутствовал И. Фомин, адвокат Ю. Луценко (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 16.02*).

ЕКОНОМІКА

НАК «Нафтогаз України» отдал компании RosUkrEnergo в январе 2011 г. 3,5 млрд куб. м газа. Об этом заявил председатель правления НАК «Нафтогаз України» Е. Бакулин.

Он также отметил, что в декабре 2010 г. RosUkrEnergo было отдано около 800 млн куб. м газа. Кроме того, по словам Е. Бакулина, уже подписаны графики отдачи газа, и «Нафтогаз» контролирует этот процесс. При этом он не уточнил, сколько времени будет продолжаться передача газа RUE (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 16.02*).

НАК «Нафтогаз України» готов частично перейти на оплату газа, закупаемого у ОАО «Газпром», российскими рублями. Об этом сообщил 16 февраля председатель правления «Нафтогаза» Е. Бакулин.

«Мы посчитали, что с учетом наличия в Украине профицита рублей в торговом балансе, это многое упрощает», – сказал глава «Нафтогаза».

Он уточнил, что с данной инициативой к компании обратилась российская сторона и сейчас это обсуждается с Нацбанком Украины, который относится к этому предложению положительно. По словам Е. Бакулина, частичный переход на расчеты в рублях будет обсуждаться на ближайших переговорах между компаниями (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 16.02*).

Цена российского газа для Украины во II квартале составит 280 долл./тыс. куб. м. Об этом заявил председатель правления НАК «Нафтогаз України» Е. Бакулин.

«У нас на II квартал эта цена будет на уровне 280 долл./тыс. куб. м», – отметил он и добавил, что цену на III квартал озвучивать преждевременно, поскольку она будет еще корректироваться.

В то же время Е. Бакулин подчеркнул, что существующая скидка в 100 долл. на российский газ позволяет Украине сглаживать постепенный рост цены импортируемого газа. «Хорошо, что есть стодолларовая скидка и есть возможности подтянуть нашу промышленность и решить многие социальные

вопросы без резких скачков», – сказал он.

Е. Бакулин уточнил, что ставка транзита российского газа по территории Украины во II квартале будет скорректирована, однако незначительно (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 16.02).

Бизнес-климат в Украине ухудшился. Об этом заявил постоянный представитель Международного валютного фонда в Украине М. Альер.

По его словам, в Украине не уделяют должного внимания вопросу развития и улучшения бизнес-климата. «Макроэкономические показатели Украины выглядят положительно – это видно в ряде отраслей, где восстанавливается спрос и потребление, экономика выходит из кризиса», – сказал М. Альер. «Но, тем не менее, при этом появляются проблемы в системе, в ряде отраслей, начиная от налогового законодательства, управления, администрирования законодательства, таможенных вопросов, в сельском хозяйстве есть квотирование и абсолютно непрозрачное распределение этих квот. Эти сложные вопросы можно перечислять до бесконечности. На это жалуются, и все это создает бизнес-среду, которая, не то что не улучшается, а дальше даже ухудшается. Это всех заботит, потому что Украина – страна с огромным потенциалом», – подчеркнул представитель МВФ.

По его мнению, в случае решения всех этих вопросов, Украина может стать в один ряд с продвинутыми странами Восточной и Центральной Европы (*Утро-Украина* (www.utro.ua). – 2011. – 16.02).

В ближайшие месяцы цена на сливочное масло в Украине может снизиться. Причиной этого могут стать низкий спрос и большие запасы товара на внутреннем рынке. Такое мнение высказал директор консалтингового агентства «ИнфАгро» В. Винтоняк.

По словам эксперта, вследствие низкого спроса на масло в Украине, цены на него начали снижаться, в связи с чем страна может начать поставлять продукт на экспорт. «Масло у нас дешевле, чем где-либо», – говорит В. Винтоняк.

За последний месяц, по его словам, оптовая цена на масло ощутимо упала, так как на рынок были выставлены не использованные ранее запасы товара. Так, если в середине января 2011 г. цена на масло (72,5 % жирности) составляла 43–44 грн/кг, то на сегодня она снизилась до 39–40 грн/кг.

На сегодняшний день эксперт оценивает запасы масла в Украине на уровне порядка 8 тыс. т (*VVnews* (www.gazetavv.com). – 2011. – 16.02).

ВАТ «Укртранснафта», оператор системи нафтопроводів України, почало заповнення нафтогону «Одеса – Броди» легкою каспійською нафтою сорту «Азері-Лайт» та її прокачування споживачам у Білорусь.

Таким чином Україна розпочала практичну реалізацію домовленостей, досягнутих з білоруською стороною на міжурядовому та на рівні господарюючих суб'єктів з транспортування нафти територією нашої держави в Республіку Білорусь з використанням нафтогону Одесса – Броди та однієї з двох ниток нафтопроводу «Дружба».

Морський нафтовий термінал «Південний» вже прийняв два танкери з легкою нафтою місткістю 85 тис. т кожний. Зараз проходить витіснення технологічної нафти Urals (Росія) в обсязі 620 тис. т, якою був заповнений нафтопровід.

Зараз «Укртранснафта» домовляється про транспортування нафти, яку планується закуповувати в Азербайджані, на НПЗ Чехії, Словаччини та Угорщини, розповіли в компанії. Наразі обговорюється імпорт ще 3 млн т нафти на рік. Це дасть можливість отримувати щороку до 17–20 млн дол. доходу.

У коментарі, розповсюдженому прес-службою «Укртранснафта», підкреслюється, що розпочаті регулярні постачання каспійської нафти нафтопроводом «Одесса – Броди» в аверсному режимі не лише підвищують рівень завантаження нафтотранспортної системи, а й зміцнюють енергетичну безпеку України, країн регіону та Європи загалом, підтверджуючи роль України як надійної країни-транзитера (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2011. – 16.02).*

В 2010 г. услугами денежных переводов пользовались 15 % украинского населения. Об этом свидетельствуют данные компании GfK Ukraine. Несмотря на кризис, количество людей, которые пользуются услугами денежных переводов, в прошлом году увеличилось. В 2007 г. этот показатель составлял всего 7 % населения.

Наиболее известными в прошлом году были почтовые переводы «Укрпочты» (76 % пользователей) и Western Union (71 %). Далее с существенным отрывом следуют PrivatMoney и «Аваль Экспресс» (*УРА-Информ (http://ura-inform.com). – 2011. – 16.02).*

В «Газпроме» уверяют украинских партнеров, что запуск газопровода «Северный поток» не сократит транзит газа через Украину и Белоруссию. Об этом заявил глава «Газпрома» А. Миллер. «Так вопрос не стоит. Эти поставки (по «Северному потоку») будут осуществляться по новым контрактам», – сказал он.

По предварительной информации «Газпрома», строительство газопровода планируется завершить в мае, а уже весной 2011 г. начнутся тестовые поставки. Как отметил А. Миллер, «это будут поставки уже на основе долгосрочных контрактов» и предназначаться для традиционных партнеров компании в Европе (*УРА-Информ (http://ura-inform.com). – 2011. – 17.02).*

ОАО «Газпром» (РФ) со второй декады февраля 2011 г. увеличил поставки природного газа в Украину на фоне значительного похолодания в стране. Об этом сообщает пресс-служба компании. По данным диспетчерского управления «Газпрома», ежедневные поставки газа в Украину 11–14 февраля достигли 202 млн куб. м (*УРА-Информ (<http://ura-inform.com>). – 2011. – 17.02*).

Чистый пріріст прямих іноземних інвестицій в Україну у 2010 р. становив 4,655 млрд дол. – на 4,9 % більше, ніж у 2009 р. Про це йдеться у повідомленні Державної служби статистики.

За даними Держстату, торік іноземні інвестори вклали в економіку України 5,986 млрд дол. прямих інвестицій – на 6,2 % більше показника за 2009 р., але одночасно вилучили 0,81 млрд дол. – на 13,9 % менше, ніж у 2009 р.

З урахуванням даних першого, другого і третього кварталів, коли чистий приплив інвестицій склав відповідно 98,3 млн дол., 397,5 млн дол. і 2,051 млрд дол., у IV кварталі ПІІ приросли на 2,108 млрд дол.

Загальний обсяг ПІІ в Україну станом на 1 січня 2011 р. досяг 44,708 млрд дол., що на 11,6 % перевищує їх значення на початок 2010 р. Із розрахунку на одну людину ПІІ становили 978,5 дол., уточнює Держстат (*Економічна правда (<http://funds2010.epravda.com.ua>). – 2011. – 17.02*).

Антимонопольный комитет Украины (АМКУ) перенес вынесение решения по делу о повышении цен на бензин. Об этом заявил глава АМКУ В. Цушко.

«Мы опять перенесли вынесение решения, и сейчас продолжаем работу», – заявил В. Цушко. При этом он не уточнил, когда можно ожидать вынесение решения, сказав, что в день принятия решения о нем будут проинформированы средства массовой информации.

Напомним, пресс-конференция главы АМКУ по результатам расследования ввоза нефтепродуктов в Украину должна была состояться 11 февраля. Но она была отменена, так как расследование продолжилось.

В декабре 2010 г. Минэнергоуглепром обратилось с письмом к Премьер-министру Н. Азарову по поводу необходимости проведения специального расследования относительно импорта нефтепродуктов в Украину и введения заградительных пошлин на импорт нефтепродуктов (*Главком: **Новости политики и экономики // Цушко не знает, что делать с ценами на бензин** (<http://glavcom.ua>). – 2011. – 16.02*).

Державна податкова адміністрація на 18 % зменшила кількість перевірок суб'єктів господарювання порівняно з першим кварталом минулого року. Про це повідомляє прес-служба ДПА з посиланням на заступника директора департаменту податкового контролю юридичних осіб І. Загладу.

«Внаслідок переорієнтації на відбір до перевірок виключно ризикових платників податків стратегічних галузей економіки кількість перевірок великих підприємств зменшилась на 25 %, середніх – на 19,2 %, малих – на 16,1 %», – стверджує І. Заглада.

Податковим кодексом України передбачена періодичність проведення документальних планових перевірок, яка залежить від ступеня ризику у діяльності платників податків, зазначили у ДПА.

«Так, до плану-графіка проведення документальних планових перевірок відбираються платники податків, які мають ризик щодо несплати податків та зборів, невиконання іншого законодавства, контроль за яким покладено на органи державної податкової служби», – йдеться у повідомленні (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2011. – 17.02).